

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **10 Şubat 2026**
Sayı: **16935**

40782

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı**
ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını
arz ederim.

tarafından Anayasa'nın 98'inci

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Hukukun üstünlüğü endekslerinde Türkiye'nin her geçen yıl gerilemesi, yargının yürütme organının etkisi altında olduğuna dair ulusal ve uluslararası kamuoyunda güçlü bir kanaat oluşturmuştur. Özellikle siyasi nitelikli davalarda; iktidarın hoşuna gitmeyen kararlar veren hakimlerin görev yerlerinin değiştirilmesi (sürgün), seçilmiş siyasetçilere yönelik yargı kısıkcısı ve Anayasa Mahkemesi (AYM) ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarının uygulanmaması, yargı bağımsızlığını tartışmalı hale getirmiştir.

Bu Bağlamda:

1. Bakanlığınızın "Yargı Reformu Strateji Belgeleri"nde yıllardır vaat edilen "Coğrafi Teminat" (hakim ve savcıların isteği dışında görev yerinin değiştirilememesi) düzenlemesi neden hala hayata geçirilmemiştir? Siyasi davalarda beraat veya tahliye kararı veren hakimlerin, kararın hemen ertesinde HSK kararnameleriyle görev yerlerinin değiştirilmesi bir "cezalandırma yöntemi" midir?
2. Son 5 yıl içerisinde; hakkında soruşturma veya kovuşturma başlatılan seçilmiş belediye başkanı, milletvekili ve siyasi parti yöneticisi sayısı kaçtır? Bu soruşturmaların kaç "seçim takvimi" açıklandıktan sonra veya seçimlere 1 aydan az bir süre kala başlatılmıştır?
3. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) ve Anayasa Mahkemesi (AYM) tarafından verilen "hak ihlali" kararlarını uygulamayan, direnen veya kararın gereğini yerine getirmekte geciken yerel mahkeme hakimleri hakkında HSK tarafından başlatılan herhangi bir disiplin soruşturması var mıdır? Yoksa bu hakimler terfi ettirilmekte midir?
4. Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK) yapısının siyasi etkiden arındırılmasına yönelik Venedik Komisyonu tavsiyeleri doğrultusunda bir anayasa değişikliği teklifi hazırlığınız var mıdır? Kurul üyelerinin Bakan ve Cumhurbaşkanı tarafından atanması usulünün, "tarafsızlık" ilkesini zedelediği görüşüne katılıyor musunuz?
5. "Gizlilik kararı" olan soruşturma dosyalarından, şüphelilerin ve avukatlarının dahi haberi yokken, belirli medya organlarına "servis edilen" bilgi ve belgelerle ilgili olarak;

"Soruşturmanın Gizliliğini İhlal" (TCK 285) suçundan hakkında dava açılan savcı veya kolluk görevlisi sayısı kaçtır?

6. Siyasi içerikli davalarda (özellikle ifade özgürlüğü ve toplantı gösteri yürüyüşü davalarında); beraat kararı veren hakimlere yönelik "müfettiş görevlendirilmesi" uygulamasının yasal dayanağı nedir? Hukuka uygun vicdani kanaatiyle karar veren hakimin üzerinde baskı kuran bu teftiş mekanizmasının "yargı bağımsızlığına" müdahale olduğunu düşünüyor musunuz?
7. Cezaevlerinde tutuklu bulunan ancak henüz haklarında kesinleşmiş bir mahkumiyet kararı olmayan (tutuklu yargılanan) kişi sayısı ve oranı nedir? "Tutuklamanın istisna olması" ilkesine rağmen, siyasi davalarda tutukluluğun fiili bir infaza dönüşmesini engelleyecek somut bir yasal düzenleme (katalog suçların daraltılması vb.) planlanmakta mıdır?
8. Seçilmiş belediye başkanlarının yerine Kayyım atanmasına gerekçe gösterilen soruşturma dosyalarının kaçında, yargılama sonucunda beraat kararı verilmiştir? Beraat eden belediye başkanlarının görevlerine iade edilmemesinin hukuki dayanağı nedir?
9. Dünya Adalet Projesi'nin (World Justice Project) Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Türkiye'nin 142 ülke arasında 117. sırada yer almasının temel gerekçeleri Bakanlığınızca analiz edilmiş midir? Bu sıralamayı yükseltmek için somut bir eylem planınız var mıdır?
10. Türk Ceza Kanunu'nun 277. maddesinde düzenlenen "Yargı Görevi Yaparı Etkilemeye Teşebbüs" suçu kapsamında; son 5 yılda hakkında soruşturma açılan herhangi bir siyasetçi veya bürokrat bulunmakta mıdır? Yoksa bu madde fiilen işlevsiz midir?